

Lausunnon antaja: Rantasalmen kunta / Kunnanhallitus

Päivämäärä: 25.3.2026

Viite: Ympäristöministeriön lausuntopyyntö VN/1752/2025, 3.3.2026

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen täydentämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausuntovastaukset lausuntopalvelu.fi:ssa oleviin ohjaaviin kysymyksiin

Laki jätelain muuttamisesta

9 § Tuotteita koskevat huolehtimisvelvollisuudet ja kiellot

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

22 § Valtion viranomaiset

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

24 a § Markkinavalvonta

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

25 § Muut valvontaviranomaiset

Hallituksen esitys kytkee uusia EU-asetuksen mukaisia valvontatehtäviä kuntien terveydensuojeluviranomaisille. Rantasalmen kunnassa elintarvikevalvonnasta ja terveydensuojelusta vastaavan viranomaistoiminnon kapasiteetti on jo nykyisellään kuormittunut. Uudet valvontatehtävät kasvattavat työmäärää merkittävästi.

Kunta toteaa, että kun kunnat vastaavat riittävästä resursoinnista, on valtion kohtuullista tukea kuntia taloudellisesti näiden uusien tehtävien hoitamisessa. Kunta edellyttää, että lainsäädännön valmistelun yhteydessä arvioidaan ja turvataan riittävä valtion rahoitustuki kunnalliselle valvonnalle.

46 § Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

52 § Toimet uudelleenkäytön edistämiseksi ja jätteen synnyn ehkäisemiseksi

Hallituksen esityksessä viitataan pakkausten uudelleenkäyttötavoitteen ulkopuolelle jääviin pieniin tai harvaan asutuilla alueilla sijaitseviin kauppoihin. Kunta pitää perusteltuna, että tällainen poikkeus on olemassa pienkauppojen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Kunta katsoo kuitenkin, että kyseisten kauppojen tarkempi määritelmä sääntelyssä on välttämätön. Epäselvät kriteerit johtavat tulkintaongelmiin ja voivat asettaa samankaltaisessa tilanteessa olevat kaupat eriarvoiseen asemaan. Kunta tähdentää, että lainvalmistelun yhteydessä määritellään selkeästi esimerkiksi pinta-alaan, liikevaihtoon ja/tai sijaintiin perustuvat kriteerit sille, mikä luetaan tämän poikkeuksen piiriin kuuluvaksi pieneksi tai harvaan asutulla alueella sijaitsevaksi kaupaksi.

55 § Tuottajan rekisteröitymisen varmistaminen

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

61 § Eräiden tuotteiden tuottajilta ja tuottajayhteisöiltä vaadittava vakuus

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

63 § Tuottajayhteisön toiminta

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

63 a § Tuottajien maksuosuudet ja niiden mukauttaminen

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

66 a § Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

68 § Juomapakkausten palautusjärjestelmän perustaminen ja järjestelmään liittyminen

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

101 § Hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

102 § Tuottajarekisteriin hyväksymisen edellytykset

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

122 § Tiedonsaantioikeus

Kunta katsoo, että myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja jätehuoltoviranomaisella tulee olla riittävä tiedonsaantioikeus toimivaltaansa kuuluvien työtehtävien hoitamiseksi. Ehdotetussa hallituksen esityksessä tiedonsaantioikeuksia koskeva sääntely näyttää painottuvan keskeisesti Pirkanmaan Elinvoimakeskukseen ja Lupa- ja valvontavirastoon.

Kunnalliset viranomaiset, erityisesti jätehuollon käytännön järjestämisestä vastaavat toimijat, tarvitsevat ajantasaista tietoa pakkausten tuottajavastuun toteutumisesta ja jätelajien keräysmääristä voidakseen hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti. Tätä tiedonsaantioikeutta tulee vahvistaa nimenomaisella sääntelytasolla.

126 § Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

128 § Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

144 § Maksut

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

Laki verkon välityspalvelujen valvonnasta annetun lain 1 ja 17 §:n muuttamisesta

1 § Digitaalisten palvelujen koordinaattori ja muut toimivaltaiset viranomaiset

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

17 § Eräiden verkkoalustojen tarjoajien seuraamusmaksut

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun asetuksen 23 §:n muuttamisesta

23 § Markkinavalvonta

Rantasalmen kunnalla ei ole huomioita tähän kohtaan.

Muut kommentit

Jätelain etusijajärjestys ja kierrätettävien pakkausten polttaminen

Kunta huomauttaa, että jätelain etusijajärjestys (jätelaki 8 §) kieltää jo voimassa olevan lainsäädännön nojalla kierrätettävien pakkausten polttamisen silloin, kun kierrätys on mahdollista. Hallituksen esityksessä tulee varmistaa, ettei uusi sääntely luo epäselvyyttä suhteessa tähän jo voimassa olevaan velvoitteeseen, vaan vahvistaa sitä johdonmukaisesti.

Maatalouden pakkausmuovit harvaan asutuilla alueilla

Kunta kiinnittää erityistä huomiota maatalouden pakkausmuovien, erityisesti paalirehun pakkausmateriaalien (paali- ja aumamuovit), tilanteeseen. Tuottajavastuun ei ole suunniteltu koskevan paalirehun pakkausmateriaalin tuottajia, vaan maatalouden muovijätteelle on jo olemassa vapaaehtoinen, koko maan kattavaksi tarkoitettu erilliskeräysjärjestelmä.

Käytännössä tämä järjestelmä ei toimi harvaan asutuilla seuduilla. Paali- ja aumamuovit kertyvät maataloille, koska niitä ei tulla hakemaan syrjäisistä kohteista. Kun varastointitila loppuu eikä laillisia käsittelyvaihtoehtoja ole käytännössä saatavilla, on mahdollista, että muovit päätyvät muuten asianmukaisesti käsittelemättä. Tämä saattaa aiheuttaa merkittävää ympäristökuormitusta ja on suorassa ristiriidassa asetuksen tavoitteiden kanssa.

Kunta esittää, että hallituksen esitykseen tai sen perusteluihin kirjataan selkeästi, miten vapaaehtoisen keräysjärjestelmän toimivuus varmistetaan myös harvaan asutuilla alueilla, ja tarvittaessa arvioidaan laajennettu tuottajavastuu tai muu tehokas ohjauskeino tähän jätelajiin.

Sääntelyn vaikutukset EU:n kilpailukykyyn ja omavaraisuuteen

Kunta suhtautuu myönteisesti muovin käytön vähentämiseen markkinoilla ja pitää EU:n omavaraisuuden vahvistamista tärkeänä tavoitteena. Kunta esittää kuitenkin kysymyksen siitä, onko sääntelyn lisäämisen vaikutuksista EU:n kilpailukykyyn tehty riittävän kattavat markkinataloudelliset selvitykset.

On varmistettava, ettei EU:n sisäisen sääntelyn tiukentaminen johda tuotannon siirtymiseen EU:n ulkopuolelle alueille, joissa ympäristöstandardit ovat heikommat. Tällainen kehitys heikentäisi sekä asetuksen ympäristötavoitteiden toteutumista että EU:n talousalueen kilpailuasemaa. Kunta pitää tärkeänä, että valmistelussa osoitetaan, miten nämä riskit on arvioitu ja miten varmistetaan, ettei nyt luotava sääntely vaikuta kilpailukykyä heikentävästi.

Rantasalmella 30.3.2026

RANTASALMEN KUNNANHALLITUS